

Казус

На 03.01.2020 г. „ВАТ“ АД – гр. София депозира заявление по чл. 410 от ГПК пред РС Варна за издаване заповед за изпълнение против длъжника М.А.Т. с постоянен адрес гр. Пловдив и настоящ адрес в гр. Варна, за суми по Договор за потребителски кредит № 1 от 20.11.2016 година, а именно: главница 6300 лева, лихва за забава за периода 01.03.2017 г. – 30.11.2019 г. в размер на 620 лева, разходи по обявяване кредита за предсрочно изискуем в размер на 120 лева, ведно със законната лихва върху главницата от подаване на заявлението до окончателното изплащане, както и разноси в заповедното производство. По подаденото заявление районният съдия издал Заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК за всички заявени суми, в това число за разноските.

Заповедта била връчена лично на длъжника на 01.02.2020 г. На 27.02.2020 г. длъжникът подал молба до заповедния съд, с която поискал удължаване на срока за депозиране на възражение против заповедта, която била уважена и срокът продължен с две седмици, считано от изтичане на законоустановения по ГПК.

В рамките на удължения срок, на 04.03.2020 г. физическото лице М.А.Т. лично депозирал възражение против издадената заповед, което заповедният съд приел и по реда на чл. 415 от ГПК дал указания на кредитора да предяви иск за вземането си.

В указания от съда срок, на 07.05.2020 г., „ВАТ“ АД депозирал искова молба пред РС гр. София за сумите по заповедта, по която било образувано гражданско дело. Съдията от РС София, преди да изпрати исковата молба за отговор на ответника, прекратил производството пред себе си, като приел, че не е местно компетентен да разгледа спора и изпратил делото на РС Варна.

РС Варна, след образуване на гражданското дело пред него, изпратил препис от исковата молба на ответника, който в срока по чл. 131 от ГПК депозирал писмен отговор. В отговора оспорил иска само по неговата основателност.

След размяната на книга, съдът изискал за послужване заповедното производство, преценил, че възражението е депозирано извън законоустановения срок и прекратил производството като недопустимо.

Против определението на РС Варна М.А.Т. депозирал частна жалба пред Окръжен съд Варна. По частната жалба „ВАТ“ АД депозирал отговор, в който заел становище за неоснователността ѝ и поискал присъждане на разноси. Състав на въззивния съд с Определение от 01.07.2020 г. потвърдил прекратителното определение и постановил, че неговият съдебен акт не подлежи на обжалване.

Въпреки това, на 06.07.2020 г. М.А.Т. подал частна жалба против Определението на окръжния съд. На същата дата „ВАТ“ АД депозирал по делото на окръжния съд, молба по чл. 248 от ГПК.

Въпроси:

1. Кой съд е местно компетентен да се произнесе по подаденото заявление по чл. 410 от ГПК. Защо?

Отговор: съгласно чл. 411 ал.1 изр.2 от ГПК, предвид настоящия адрес на длъжника в гр. Варна и доколкото вземането по заявлението произтича от Договор за потребителски кредит, т.е. длъжникът е потребител, местно компетентен е РС Варна.

2. Какъв е размерът на дължимата държавна такса за заповедното производство. Аргументирайте начина на изчисляването ѝ.

Отговор: дължимата държавна такса в заповедното производство е в размер на 2% върху интереса съгласно чл. 12 от Тарифата за таксите по ГПК и се изчислява върху общия сбор на заявените суми за главница, лихви до заявлението и такси, т.е. върху сумата от 7040 лева. Таксата е 140.80 лева.

3. Правилно ли е процедирал заповедният съд като е удължил срока за подаване на възражение. Ако да – какъв следва да бъде новоопределеният срок като продължителност. Аргументирайте се.

Отговор: съгласно чл. 414 ал.2 от ГПК срокът за подаване на възражение не може да бъде продължаван, поради което и процесуалното действие на заповедния съд е в противоречие с цитираната разпоредба.

4. Какъв иск би следвало да предяви заявителя – установителен или осъдителен. Защо? Посочете правната квалификация на предявения или всеки от предявените иски. Ако е предявен повече от един иск, колко са исковите, налице ли е съединяване на иски, ако да в какво съотношение.

Отговор: тъй като заповедта за изпълнение е връчена лично на длъжника и тъй като е подадено възражение, което е прието от заповедния съд /макар извън законоустановения срок/, искът, който следва да предяви кредитора за вземането си, съгласно чл. 415 ал.3 вр. ал.1 т.1 от ГПК е установителен. Предявени са три иски в условия на обективно кумулативно съединяване – за главница в размер на 6300 лева, за такси по договора в размер на 120 лева и за лихва за забава в размер на 620 лева. Правната квалификация на исковите за главница и такси е чл. 430 ал.1 от ТЗ вр. чл. 79 ал.1 вр. чл. 422 от ГПК, а за лихвата е чл. 86 от ЗЗД вр. чл. 422 от ГПК.

5. Какъв е размерът на дължимата държавна такса за исковото производство. Аргументирайте начина на изчисляването ѝ.

Отговор: съгласно чл. 1 от Тарифата за таксите по ГПК, за всеки предявен иск се дължи такса в размер на 4%, но не по-малко от 50 лева. След изчисляването ѝ се приспада внесената такса в заповедното производство. В случая по иска за главницата таксата е в размер на 252 лева, по иска за таксите – 50 лева, по иска за лихвата – 50 лева или общо 352 лева. Дължимият остатък е в размер на 211.20 лева.

6. Кой съд е местно компетентен да разгледа исковия спор. Имал ли е право РС София служебно да прекрати производството пред себе си, без възражение от ответника. Аргументирайте се.

Отговор: съгласно чл. 113 от ГПК и предвид настоящия адрес на потребителя, местно компетентен да разгледа исковете е РС Варна. За подсъдността по чл. 113 от ГПК сезираният съд следи служебно съгласно чл. 119 ал.3 от ГПК, поради което процесуалното поведение на РС София е законосъобразно.

7. Имал ли е право съдът, разглеждащ иска/исковете да извършва собствена преценка относно депозиране на възражението по заповедта в законоустановения срок след като такава е извършена от заповедния съд? Аргументирайте се.

Отговор: исковият съд, пред който делото е висящо дължи служебна проверка за допустимост на производството и не е обвързан от преценката на заповедния съд, изразяваща се в даване указания по чл. 415 ал.1 от ГПК. Депозирането на възражение в преклузивния срок по чл. 414 ал.2 от ГПК е една от предпоставките за допустимост на иска по чл. 422 ал.1 от ГПК. Така и т.10б.А от ТР 4/2013 на ОСГТК.

8. Подлежи ли на обжалване Определението на въззивния съд? Аргументирайте се. Как следва съдът да процедира с подадената частна жалба с оглед посочената от съда необжалваемост? В какъв състав следва да се произнася по администриране на жалбата? Ако сте приели, че Определението подлежи на обжалване – кой е компетентният съд да се произнесе по частната касационна жалба и защо?

Отговор: Определението на ВОС потвърждава прекратително определение на ВРС, т.е. преграждащо развитието на производството. Тъй като делото е гражданско и цената на иска за главница е над 5000 лева, определението подлежи на обжалване с частна жалба пред ВКС на осн. чл. 274 ал.3 т.1 по аргумент на чл. 274 ал.4 вр. чл. 280 ал.3 т.1 от ГПК. С оглед датата на произнасяне на въззивния съд, подадената частна касационна жалба е очевидно в срока по чл. 275 ал.1 от ГПК, поради което въззивният съд, в състав от един съдия следва да приложи процедурата по чл. 275 и чл. 276 от ГПК. Компетентен да се произнесе по частната жалба е ВКС.

9. Какъв е характера на молбата на „ВАТ“ АД по чл. 248 от ГПК – за допълване или за изменение на Определението от 01.07.2020 г. Допустима ли е за разглеждане, защо? При положителен отговор – как следва да процедира въззивният съд по нея. С какъв съдебен акт се произнася и подлежи ли на обжалване, ако да – пред кой съд? Аргументирайте се.

Отговор: молбата на „ВАТ“ АД по чл. 248 от ГПК е за допълване на определението, тъй като в него отсъства произнасяне по отправеното с отговора по частната жалба, искане за присъждане на разноски. Молбата е допустима като подадена очевидно в срока за обжалване на Определението на

ВОС и въззивният съд дължи извършване на процедурата по чл. 248 ал.2 от ГПК. Съдът се произнася с определение. Същото подлежи на обжалване по реда, по който подлежи на обжалване определението от 01.07.2020 г., в случая с оглед отговора на въпрос 8 - пред ВКС.